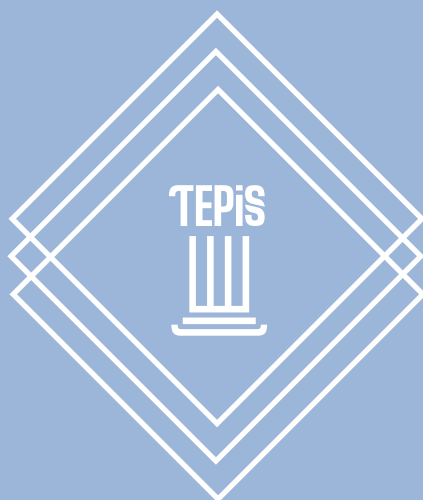

Rola tłumaczy w wielojęzycznej Europie

**PROGRAM KONFERENCJI
11-12 października 2025 r.**

KONFERENCJA

**Polskiego Towarzystwa Tłumaczy
Przysięgłych i Specjalistycznych TEPiS**
organizowana we współpracy
z Dyrekcją Komisji Europejskiej ds. Tłumaczeń Pisemnych
w ramach projektu Komisji Europejskiej
„Translating Europe Workshop”

Rola tłumaczy w wielojęzycznej Europie

PROGRAM KONFERENCJI

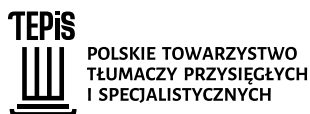
11-12 października 2025 r.

Instytut Historii im. Tadeusza Manteuffla

Polskiej Akademii Nauk

Rynek Starego Miasta 31, Warszawa

Organizator:

Współorganizator:

Patronat honorowy:

Patronat:

11 października 2025 r. (sobota)

- 09.00–09.30 *Rejestracja uczestników*
- 09.30–09.45 Otwarcie Konferencji / Powitanie
dr Marta Czyżewska – prezes PT TEPIŚ
Zbigniew Sabat – DGT
- 09.45–10.45 **Cezary Węgliński (UW)**
Specyfika tłumaczenia tekstów prawnych dla instytucji publicznych
- 10.45–11.45 **Jerzy Czopik (BDŮ)**
Zarządzanie projektami
- 11.45–12.00 przerwa na kawę
- 12.00–13.00 **Janusz Poznański, Jolanta Marek-Trocha**
Projekt opracowania poradnika tłumacza sądowego w państwach członkowskich UE.
Prezentacja książki: Janusz Poznański, Jolanta Marek-Trocha „Postępowanie karne w Polsce. Poradnik tłumacza sądowego” (wyd. PT TEPIŚ 2025)
- 13.00–13.30 **Uroczyste wręczenie nagrody PT TEPIŚ „Laur Tłumacza 2025”**
- 13.30–14.30 przerwa obiadowa
- 14.30–15.30 **prof. ucz. dr hab. Łucja Biel (UW)**
Rola tłumacza a bariery językowe w dostępie uchodźców i migrantów do usług z zakresu zdrowia psychicznego – Projekt MHealth4All
- 15.30–16.30 **prof. ucz. dr hab. Artur D. Kubacki (UKEN)**
Tłumacz przysięgły a sztuczna inteligencja – konkurencja czy kooperacja?
- 16.30–17.30 **Maja Wolsan (DGT)**
Tłumaczenie jako integralna część procesu stanowienia prawa UE
- 18.30 Kolacja integracyjna w Pałacu Kazimierzowskim
Kampus Uniwersytetu Warszawskiego, ul. Krakowskie Przedmieście 26/28
-

12 października 2025 r. (niedziela)

- 10.00–11.00 **Wojciech Wołoszyk (Iuridico)**
Uwarunkowania formalno-prawne i techniczno-organizacyjne stosowania technologii językowych w wymiarze sprawiedliwości
- 11.00–12.00 **Karolina Maj (Spark Flow Pro)**
Profesjonalizm w praktyce - Strategia OSY
- 12.00–12.15 przerwa na kawę
- 12.15–13.15 **Wiktor Karpowicz (notariusz/TP)**
Tłumacz przysięgły w notariacie
- 13.15–13.45 **dr Aleksandra Podgórnjak-Musil (TEPIŚ/EULITA)**
Zmiana prawa – zmiana rzeczywistości: wyzwania na arenie europejskiej
- 13.45–14.15 **Marek Kądzielski (TEPIŚ/FIT EUROPE)**
Rola FIT Europe w kształtowaniu przyszłości branży tłumaczeniowej
- 14.15–14.30 Podsumowanie i zakończenie Konferencji

ABSTRAKTY I BIONOTY

11 października 2025 r.

mgr MAJA WOLSAN – magister lingwistyki i prawa, tłumaczka i zastępczyni koordynatorki ds. jakości w Komisji Europejskiej. Ukończyła pięcioletnie studia magisterskie w Instytucie Lingwistyki Stosowanej na UW oraz licencjat z europeistyki w Centrum Europejskim UW, a po kilku latach praktyki w zawodzie tłumacza uzupełniła swoje wykształcenie pięcioletnimi studiami prawniczymi w Europejskiej Wyższej Szkole Prawa i Administracji. Od początku pracy zawodowej skupiała się na tłumaczeniach związanych z prawem UE, przetłumaczyła liczne artykuły naukowe i podręczniki z dziedziny prawa i stosunków międzynarodowych we współpracy z pracownikami akademickimi. Od wielu lat pracuje jako tłumacz w różnych jednostkach UE, a od 2016 roku w Komisji Europejskiej, gdzie zajmuje się m.in. tłumaczeniem tekstów dotyczących współpracy wymiarów sprawiedliwości oraz koordynacją tłumaczenia umów międzynarodowych.

Tłumaczenie jako integralna część procesu stanowienia prawa UE

W prezentacji omówiona zostanie rola tłumaczy w procesie wielojęzycznego tworzenia prawa Unii Europejskiej, w którym każda wersja językowa ma jednakową moc prawną. Tłumaczka z Komisji Europejskiej opowie słuchaczom, z perspektywy tłumacza praktyka, w jaki sposób tłumacze unijni aktywnie uczestniczą w powstawaniu ostatecznego tekstu aktu prawnego i z jakimi wyzwaniami się mierzą, w szczególności w kwestiach takich terminologia, precyzja oraz spójność między wszystkimi wersjami językowymi, ze szczególnym uwzględnieniem powstawiania umów międzynarodowych zawieranych przez UE. Omówi również w tym kontekście wykorzystanie najnowszych technologii i narzędzi informatycznych wspomagających pracę tłumacza. Podkreślona zostanie także pozytywna rola, jaką tłumacze odgrywają w podnoszeniu jakości stanowionego prawa.

Dipl.-Ing. JERZY CZOPEK – tłumacz pisemny i ustny, audytor ISO 17100, 18587 i 20771. Specjalizuje się w tłumaczeniach tekstów technicznych, przede wszystkim z takich branż jak motoryzacja, kolej, przemysł maszynowy i inne. Absolwent studiów na wydziale mechanicznym Uniwersytetu w Dortmundzie, posiada dyplom odpowiadający polskiemu mgr inż. Pracuje w zawodzie jako freelancer od 1990 roku, od 2006 do 2024 aktywny trener oprogramowania CAT Trados (SDL) Studio. Od 2010 audytor LICS (www. normy ISO). Od wielu lat aktywny na różnych platformach zajmujących się pomocą do Trados Studio. W 2011 przy współpracy z biurem Proverba opublikował polską instrukcję do Trados Studio 2009. Jest członkiem niemieckiego zrzeszenia tłumaczy BDÜ, w którym obecnie pełni funkcję wiceprezesa ds. technicznych. Członek TEPIS.

Zarządzanie projektami

W naszej codziennej pracy mamy do czynienia nie tylko z samą czynnością tłumaczenia. Nasza praca wymaga wykonania wielu czynności okołotłumaczeniowych, które mogą być mniej lub bardziej czasochłonne. Gdy przyjrzymy się przebiegowi realizacji zlecenia otrzymanego od klienta, możemy wyróżnić kilka etapów. Są one niezależne od rodzaju klienta i zlecenia oraz powtarzalne pomiędzy poszczególnymi zleceniami. Warto przyrzeć się bliżej tym czynnościom oraz samej realizacji tłumaczenia, aby na podstawie takiej analizy lepiej zorganizować swoją pracę. Począwszy od przygotowania oferty, kalkulacji, przez analizę pliku źródłowego i przygotowanie środowiska pracy, aż po finalną kontrolę i rozliczenie zlecenia - na wszystkich tych etapach pojawiają się powtarzające się czynności, których wykonywanie można zoptymalizować.

Korzystając z ponad trzydziestoletniego doświadczenia w zawodzie tłumacza postaram się przedstawić Państwu kilka sposobów optymalizacji całego „procesu tłumaczenia”. Będą to przykłady z codziennej współpracy przede wszystkim z biurami tłumaczeń, co wbrew pozorom jest bardziej skomplikowane, niż realizacja zlecenia od klienta na zasadzie „proszę przetłumaczyć naszą dokumentację na język xyz”. A zwłaszcza w kontekście współpracy z LSPs, gdzie nasza swoboda działania jest bardziej ograniczona, opracowanie własnego procesu pozwala na uzyskanie znacznie lepszych wyników przy mniejszym nakładzie pracy.

mgr JOLANTA MAREK-TROCHA – sędzia Sądu Okręgowego w Warszawie, prowadzi szkolenia z postępowania karnego z tłumaczami przysięgłymi, słuchaczami Interdyscyplinarnego Podyplomowego Studium Kształcenia Tłumaczy Instytutu Lingwistyki Stosowanej Uniwersytetu Warszawskiego oraz ze studentami Instytutu Lingwistyki Stosowanej Uniwersytetu Warszawskiego, członek honorowy Polskiego Towarzystwa Tłumaczy Przysięgłych i Specjalistycznych TEPIS.

mgr JANUSZ POZNAŃSKI – tłumacz przysięgły języka rosyjskiego, nauczyciel akademicki, były ławnik, autor podręczników i skryptów, w tym książki *Tłumacz w postępowaniu karnym* (Wydawnictwo Translegis, 2007), członek zespołu redaktorów Kodeksu zawodowego tłumacza przysięgłego PT TEPIS, wykładowca metodologii przekładu sądowego w Interdyscyplinarnym Podyptomowym Studium Kształcenia Tłumaczy Instytutu Lingwistyki Stosowanej Uniwersytecie Warszawskiego, członek i konsultant Państwowej Komisji Egzaminacyjnej (2005-2021), członek Rady Naczelnej Polskiego Towarzystwa Tłumaczy Przysięgłych i Specjalistycznych TEPIS od 1990 r., obecnie wiceprezes PT TEPIS.

Projekt opracowania poradnika tłumacza sądowego w państwach członkowskich UE

Prezentacja książki: Janusz Poznański, Jolanta Marek-Trocha „Postępowanie karne w Polsce. Poradnik tłumacza sądowego” (wyd. PT TEPIS 2025)

Przed sądami państw członkowskich UE mogą występować obywatele wszystkich państw unijnych, istnieje zatem potrzeba wyszkolenia w każdym państwie tłumaczy sądowych 27 par językowych. W wielu państwach brak jest materiałów szkoleniowych ułatwiających zdobycie odpowiedniej wiedzy. Proponujemy, aby stowarzyszenia tłumaczy opracowały w każdym państwie książkę *Postępowanie karne w [nazwa państwa]. Poradnik tłumacza sądowego*. Tłumacz każdej pary językowej będzie dysponował poradnikami opracowanymi w dwóch państwach, pozna dzięki nim podstawy prawa karnego dwu państw, przebieg czynności dochodzeniowo-śledczych i rozprawy sądowej oraz język postępowania karnego. Poradniki będą podstawą do nagrania filmów przedstawiających rozprawę sądową w danym państwie oraz do opracowania dwujęzycznych słowników. Będą służyły do nauki indywidualnej i grupowej.

Latem 2025 roku zostały ukończone prace nad książką na temat postępowania karnego w Polsce. Książka składa się z następujących rozdziałów: I. Wyciągi z podstawowych aktów prawnych, II. Zarys polskiego prawa karnego, III. Zasady tłumaczenia w postępowaniu karnym, IV. „Sprawa kuriera narkotykowego. Przemyt heroiny z RPA” (scenariusz rozprawy sądowej, pisma procesowe, sądowe i orzeczenia i inne), V. Pisma procesowe, sądowe i orzeczenia, VI. Tablice (np. ilustracja „Sala rozpraw”), VII. Glosariusz najczęściej stosowanych terminów z prawa karnego. W rozdziale zamieszczono także zdania wypowiedziane podczas kluczowych fragmentów rozpraw oraz glosariusz łacińskich wyrazów i sentencji prawniczych.

dr hab. ŁUCJA BIEL, prof. ucz. – anglistka, językoznawczyni i przekładoznawczyni, zatrudniona w Instytucie Lingwistyki Stosowanej Uniwersytetu Warszawskiego, kierowniczką zespołu badawczego EUMultiLingua; redaktor naczelna *The Journal of Specialised Translation*, a także tłumaczką przysięgłą języka angielskiego. Absolwentka Uniwersytetu Jagiellońskiego, Uniwersytetu Gdańskiego i University of Cambridge; autorka niemal 100 publikacji z zakresu przekładu prawnego i prawniczego, terminologii oraz dyskursu instytucjonalnego, w tym monografii *Lost in the Eurofog. The Textual Fit of Translated Law* (Peter Lang), oraz współredaktorka monografii: *Handbook of Legal Terminology* (John Benjamins), *Institutional Translator Training* (Routledge), *Research Methods in Legal Translation and Interpreting* (Routledge); *Language and Law. The Role of Language and Translation in EU Competition Law* (Springer), *Quality Aspects in Institutional Translation* (Language Science Press). Uczestniczyła w kilkunastu międzynarodowych i krajowych projektach badawczych, w tym MHEALTH4ALL: *Development and implementation of a digital platform for the promotion of access to mental healthcare for low language proficient third-country nationals in Europe*; *Eurolekt - unijna odmiana języka polskiego i jej wpływ na polszczyznę urzędową*; *Eurolect Observatory*; *Understanding Justice*; *Training action for legal practitioners – Linguistic skills and translation in EU*.

[Rola tłumacza a bariery językowe w dostępie uchodźców i migrantów do usług z zakresu zdrowia psychicznego – Projekt MHealth4All](#)

Wystąpienie dotyczy dużego, 3.5-letniego międzynarodowego projektu, który jest właśnie finalizowany: *MHealth4All: Development and implementation of a digital platform for the promotion of access to mental healthcare for low language proficient third-country nationals in Europe*. Głównym celem projektu jest promowanie dostępu do usług w zakresie zdrowia psychicznego dla uchodźców, osób ubiegających się o azyl czy migrantów. W ramach projektu opracowana została wielojęzyczna platforma cyfrowa z materiałami edukacyjnymi w zakresie zdrowia psychicznego, która skierowana jest do uchodźców/migrantów, ale również do specjalistów - służby zdrowia, pracowników społecznych, tłumaczy i mediatorów. Platforma była współtworzona z praktykującymi tłumaczami.

Dr hab. prof. UKEN ARTUR D. KUBACKI – jest kierownikiem Katedry Językoznawstwa Niemieckiego Instytutu Neofilologii Uniwersytetu Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie od 2014 r., a także czynnym tłumaczem przysięgłym języka niemieckiego od 1998 r. Stopień doktora habilitowanego nauk humanistycznych uzyskał w 2013 r. na podstawie rozprawy habilitacyjnej *Tłumaczenie poświadczone. Status, kształcenie, warsztat i odpowiedzialność tłumacza przysięgłego* (Wolters Kluwer 2012). Jest autorem/współautorem oraz redaktorem/współredaktorem 30 książek z zakresu przekładoznawstwa i glottodydaktyki, a także autorem/współautorem ponad 140 artykułów, recenzji i tłumaczeń z dziedziny przekładu specjalistycznego oraz jego dydaktyki, ze szczególnym uwzględnieniem przekładu terminologii z zakresu prawa i ekonomii. Od 2005 r. jest członkiem Komisji Odpowiedzialności Zawodowej Tłumaczy Przysięgłych oraz był od 2007 r. konsultantem, a następnie od 2013 r. do 2025 r. członkiem Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do przeprowadzania egzaminu na tłumacza przysięgłego w Ministerstwie Sprawiedliwości. Ponadto jest biegłym w zakresie jurslingwistyki przy Sądzie Okręgowym w Krakowie od 2019 r. Z inicjatywy Polskiego Towarzystwa Tłumaczy Przysięgłych i Specjalistycznych PT TEPIS za aktywną działalność na rzecz środowiska tłumaczy przysięgłych został odznaczony Brązowym i Srebrnym Krzyżem Zasługi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w 2010 r. i 2021 r., natomiast w 2020 r. PT TEPIS przyznało mu nagrodę „Laur Tłumacza” za wiedzę, wieloletnie doświadczenie oraz wybitny dorobek zawodowy.

Tłumacz przysięgły a sztuczna inteligencja – konkurencja czy kooperacja?

Coraz częściej słyszymy opinie, że sztuczna inteligencja (SI) zajmie miejsce tłumaczy zarówno pisemnych, jak i ustnych. Czy dotyczyć to będzie także tłumaczy przysięgłych? Już w 2023 r. powstały ministerialne rekomendacje w zakresie zastosowania SI w sądownictwie i prokuraturze, z których wynika, że należy ograniczyć rolę tłumacza przysięgłego wyłącznie do kontroli dokonywanego przez zautomatyzowane systemy przekładu ustnego, a tłumaczenia pisemne pism sądowych – w tzw. sytuacjach oczywistych (np. zawiadomienie o terminie rozprawy, wezwania do uzupełnienia braków formalnych) – winny być sporządzane przez pracowników sądu przy użyciu SI. W referacie zaprezentujemy przykłady z egzaminu pisemnego i ustnego dla kandydatów na tłumacza przysięgłego języka niemieckiego, aby rozstrzygnąć, czy SI radzi sobie z tłumaczeniem formuł konwencjonalnych oraz terminów specjalistycznych zgodnie z zasadami sztuki przekładu. W podsumowaniu udzielimy odpowiedzi, czy SI jest przyjacielem czy raczej wrogiem tłumaczy przysięgłych i czy w obecnych czasach nowoczesne programy oparte na niej mogą całkowicie zastąpić tłumaczy ludzkich certyfikowanych przez państwo. acyjnymi w zakresie zdrowia psychicznego, która skierowana jest do uchodźców/migrantów, ale również do specjalistów - służby zdrowia, pracowników społecznych, tłumaczy i mediatorów. Platforma była współtworzona z praktykującymi tłumaczami.

mgr CEZARY WĘGLIŃSKI (LL.M.) – jest doktorantem na Wydziale Prawa i Administracji i wykładowcą w Instytucie Romanistyki Uniwersytetu Warszawskiego. Jest absolwentem Uniwersytetu Warszawskiego (prawo i filologia romańska), Uniwersytetu w Poitiers (M2 droit français des affaires), Kolegium Europejskiego w Brugii (prawo europejskie) i studium IPSKT na Wydziale Lingwistyki Stosowanej UW. Pracuje jako tłumacz przysięgły języka francuskiego i tłumacz freelance dla Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Prowadzi zajęcia z języka prawniczego i tłumaczeń tekstów prawnych. Specjalizuje się w prawie europejskim, teorii prawa i socjolingwistyce oraz jest autorem kilku publikacji i artykułów z tego zakresu. W przeszłości pracował w Biurze Rzecznika Praw Obywatelskich i Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka.

Specyfika tłumaczenia tekstów prawnych dla instytucji publicznych

Język prawny i prawniczy stanowi wyzwanie dla tłumacza sam w sobie jako rodzaj języka wymagający szczególnej uważności terminologicznej. W praktyce tłumacza tekstów prawnych okazuje się jednak szybko, że nie istnieje jeden język prawny lub prawniczy w danym języku naturalnym. Siatka obowiązujących pojęć i sformułowań zmienia się bowiem w zależności od tego, czy tłumaczymy prawo europejskie, wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, przepisy polskiego kodeksu administracyjnego lub postanowienie sądu administracyjnego. Wiele zależy od tego, jakim językiem posługują się akty prawne, które mają zastosowanie w sprawie, oraz jakie są praktyki językowe organów odpowiedzialnych za stosowanie tych aktów. Problemy te jak w soczewce skupia w sobie tłumaczenie na zlecenie instytucji publicznych, kiedy tłumacz musi nie tylko oddać znaczenie danego tekstu, ale również poznać i umieć skopiować język danej, konkretnej instytucji. Celem wystąpienia będzie wskazanie kilku najważniejszych wyzwań dla tłumacza na drodze do tego, aby „mówić i brzmieć jak instytucja”, dla której pracuje.

12 października 2025 r.

mgr Wojciech Wołoszyk – prawnik-lingwista, tłumacz i weryfikator tłumaczeń prawniczych oraz unijnych, biegły sądowy z zakresu jurslingwistyki. Prezes spółki IURIDICO Legal & Financial Translations. Starszy wykładowca w Katedrze Literatury i Badań nad Językiem Wydziału Humanistycznego Politechniki Koszalińskiej. Autor licznych publikacji dotyczących terminologii w tłumaczeniach prawniczych, ochrony własności intelektualnej oraz prawnych aspektów działalności branży tłumaczeniowej, w tym zamówień publicznych. Koordynator zespołu weryfikatorów pracujących nad polską wersją The World Law Dictionary. Współzałożyciel i przewodniczący zarządu Związku Pracodawców Branży Tłumaczeniowej POLOT, członek Kolegium Ekspertów PT TEPIS. Od ponad 20 lat związany zawodowo z tłumaczeniami specjalistycznymi dla instytucji unijnych, organizacji i trybunałów międzynarodowych, a także instytucji finansowych i ubezpieczeniowych. Specjalizuje się w przekładzie prawniczym oraz zagadnieniach prawnych i etycznych na styku tłumaczeń i technologii językowych.

Uwarunkowania formalno-prawne i techniczno-organizacyjne stosowania technologii językowych w wymiarze sprawiedliwości

Wystąpienie podejmuje problematykę implementacji technologii językowych w wymiarze sprawiedliwości. W obliczu tendencji do bagatelizowania ryzyk związanych z nieodpowiedzialnym stosowaniem narzędzi tłumaczenia maszynowego w środowiskach prawniczych, konieczna jest krytyczna refleksja nad granicami ich zastosowania. Niepokojącym zjawiskiem w praktyce sądowej i debacie akademickiej jest nieuzasadnione stawianie znaku równości między możliwościami narzędzi MT a kompetencjami tłumaczy-ludzi, co znajduje odzwierciedlenie m.in. w orzecznictwie sądów administracyjnych, które sankcjonuje wykorzystanie automatycznych narzędzi tłumaczeniowych w postępowaniach związanych z nielegalnym przekroczeniem granicy.

Wystąpienie wskazuje, że próba ignorowania zmieniającej się rzeczywistości technologicznej jest strategią skazaną na porażkę. Środowisko tłumaczy powinno zatem aktywnie dążyć do uzyskania realnego wpływu na kierunek zmian i sposób wdrażania technologii językowych w wymiarze sprawiedliwości oraz zabezpieczenia odpowiednich ram techniczno-organizacyjnych poprzedzających ich implementację.

W konkluzji zaprezentowany zostanie model, w którym tłumacze przysięgli stają się współtwórcami zasad odpowiedzialnego wykorzystania technologii, z uwzględnieniem uwarunkowań prawnych i praktycznych aspektów infrastrukturalnych.

Karolina Maj MBA – Trener biznesu, Dyrektor ds. Rozwoju Klienta.

Karolina Maj to doświadczony trener i ekspert w dziedzinie zarządzania, marketingu internetowego, budowania partnerskich relacji oraz komunikacji biznesowej. Absolwentka Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu (MBA), Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu (zarządzanie i psychologia) oraz Akademii Górnośląskiej w Katowicach (socjologia). Posiada ponad 20-letnie doświadczenie zawodowe, w tym współpracę z firmami takimi jak Google, Jetix, 4funTV i VIVA Polska. Współtworzyła i zarządzała programami rozwojowymi dla MŚP i NGO - "Firmy Jutra - Program Google i PFR", "Internetowe Rewolucje", "Google dla NGO", prowadząc w międzyczasie ponad 300 szkoleń i niemal 1000 konsultacji B2B. Wykłada contentmarketing i copywriting na Akademii Górnośląskiej. Aktualnie współtworzy firmę szkoleniową Spark Flow Pro.

Profesjonalizm w praktyce - Strategia OSY

Sprawdzone strategie **O**sobistej **S**kuteczności i **A**utentyczności

Czy zastanawiałeś lub zastanawiałaś się kiedyś, co właściwie oznacza słowo "profesjonalizm" i jak to się ma do tego, czym się aktualnie zajmujesz?

Profesjonalizm w praktyce - Strategia OSY to autorski projekt opracowany przez Karolinę Maj, który przekłada 20 lat doświadczenia w zarządzaniu, komunikacji, budowaniu strategii i profesjonalnej sieci partnerów, na fascynującą dawkę wiedzy, która ułatwi Ci osiągnięcie sukcesu w życiu zawodowym i osobistym. Projekt łączy kluczowe zasady etykiety biznesowej, skuteczności osobistej i autentyczności – fundamenty efektywnego działania w świecie biznesu, a wszystko to w odniesieniu do naukowo zweryfikowanych metod, sprawdzonych narzędzi, a także licznych przykładów zaczerpniętych z życia.

mgr WIKTOR KARPOWICZ – notariusz w Warszawie i tłumacz przysięgły języka angielskiego (TP/59/24), znający także języki: francuski, szwedzki, fiński i norweski. Absolwent Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego (2010), studia odbywał także na Uniwersytecie w Uppsali (2008-2009). Uczestnik letniej szkoły Prawa Prywatnego Międzynarodowego Unii Europejskiej na Uniwersytecie w Salzburgu (2010) i I sesji Uniwersytetu Notariatu Światowego w Rzymie (2012), a także licznych międzynarodowych seminariów i konferencji poświęconych obrotowi notarialnemu z elementem transgranicznym. Autor publikacji z zakresu transgranicznego obrotu notarialnego i praktyki notarialnej. Dyrektor Ośrodka Międzynarodowego Stowarzyszenia Notariuszy Rzeczypospolitej Polskiej. Członek Rady Izby Notarialnej w Warszawie (2024-2027) i kolegium redakcyjnego „Nowego Przeglądu Notarialnego”. Biegły sądowy ad hoc z zakresu norweskiego prawa spadkowego. Ekspert z zakresu czynności notarialnych z elementem transgranicznym. Wykładowca na szkoleniach dla notariuszy, zastępców notarialnych i aplikantów notarialnych, a także na studiach podyplomowych na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Tłumacz przysięgły w notariacie

Podczas prezentacji poruszone zostaną następujące aspekty tłumaczeń przy współpracy z kancelariami notarialnymi i notariuszami:

1. TŁUMACZENIA USTNE W KANCELARII NOTARIALNEJ

Najważniejsze zagadnienia z zakresu praw i obowiązków tłumacza przysięgłego przy dokonywaniu czynności notarialnych – w tym: zakres czynności wymagających obecności tłumacza, pozycja tłumacza na gruncie prawa o notariacie, stwierdzanie tożsamości i uprawnień tłumacza, stwierdzenie znajomości języka przez strony czynności, zakres danych osobowych tłumacza podlegających ujawnieniu i przetwarzaniu, ograniczenia przy komunikacji między notariuszem i tłumaczem wynikające z tajemnicy notarialnej.

2. TŁUMACZENIA PISEMNE DOKUMENTÓW PRZEDKŁADANYCH NOTARIUSZOM

Najistotniejsze kwestie (w tym terminologiczne) związane z przedkładaniem poświadczonych tłumaczeń notariuszom, w tym tłumaczeń dokumentów stanu cywilnego, pełnomocnictw, orzeczeń sądowych, dokumentów rejestrowych i europejskich poświadczeń spadkowych.

3. TŁUMACZENIA PISEMNE DOKUMENTÓW SPORZĄDZANYCH PRZEZ NOTARIUSZY

Pojęcia: wypisu, odpisu, wyciągu i poświadczonej kopii; uwierzytelnianie dokumentów notarialnych: legalizacja, apostille i akty prawa międzynarodowego zwalniające z wymogu legalizacji.

dr ALEKSANDRA PODGÓRNIAC-MUSIL – tłumaczka przysięgła języka angielskiego, absolwentka Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Śląskiego (anglistyka i iberystyka) oraz Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego (prawo dowodowe). Ukończyła roczną Szkołę Prawa Angielskiego oraz Prawa Unii Europejskiej (University of Cambridge and British Law Centre) oraz specjalistyczne kursy dla tłumaczy na City University w Londynie. Wykładowczyni i autorka akademickich programów nauczania przekładu. W latach 2006-2024 była prezeską Górnośląskiego Koła PT TEPIS, a w latach 2022-2024 zasiadała w Radzie Naczelnej PT TEPIS. Z ramienia TEPIS-u jest członkinią władz EULITA – Europejskiego Stowarzyszenia Tłumaczy Sądowych.

Zmiana prawa – zmiana rzeczywistości: wyzwania na arenie europejskiej

EULITA od lat działa na rzecz umacniania statusu tłumaczy prawniczych i sądowych w krajach UE, dbając o poszanowanie praw podstawowych, wysoką jakość usług językowych oraz zasady etyki zawodowej. Podczas wystąpienia przedstawione zostaną główne obszary działalności EULITA: udział w procesach legislacyjnych i standaryzacyjnych, wspieranie tworzenia i prowadzenia rejestrów tłumaczy sądowych w państwach członkowskich oraz dokumentowanie orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w sprawach dotyczących prawa do pomocy językowej w postępowaniach karnych. Na przykładach z kilku europejskich krajów przedstawione zostaną wyzwania związane z rosnącym z wykorzystaniem technologii w tłumaczeniach oraz związane z tym zagrożenia dla prawa do rzetelnego procesu.

Marek Kądziański jest prawnikiem związanym z kancelarią Nowicki i wspólnicy w Warszawie. Jako tłumacz przysięgły jest związany z kancelarią prawną White & Case. Działa także jako konsultant biznesowy, tłumacz przysięgły języka angielskiego i wykładowca akademicki. Ukończył filozofię i lingwistykę stosowaną na Uniwersytecie Warszawskim oraz prawo i ekonomię w Akademii Leona Koźmińskiego. Jest trenerem biznesu certyfikowanym przez Schenk Institute. Członek ekspert PT TEPIS. Prowadzi zajęcia na studiach podyplomowych dla kandydatów na tłumaczy przysięgłych. Jako wykładowca jest związany z Uniwersytetem SWPS. Posiada rekomendację Europejskiej Izby Arbitrażowej do tłumaczenia dokumentów postępowania koncyliacyjnego według przepisów Komisji Międzynarodowego Prawa Gospodarczego ONZ oraz do tłumaczenia oficjalnych dokumentów Unii Europejskiej. Zawodowo pracował dla czołowych polskich i międzynarodowych kancelarii prawnych, firm doradczych, przedsiębiorstw high-tech, banków, koncernów farmaceutycznych, firm deweloperskich, agencji ONZ, podmiotów sektora rządowego oraz klientów prywatnych. Brał udział w rozmowach akcesyjnych, przetargach dla przemysłu zbrojeniowego i postępowaniach antymonopolowych przed Komisją Europejską. Działa również jako doradca biznesowy dla najmniejszych podmiotów rynkowych, specjalizując się w zagadnieniach mikroekonomii i zarządzania.

Rola FIT Europe w kształtowaniu przyszłości branży tłumaczeniowej

FIT to międzynarodowa grupa zrzeszeń tłumaczy pisemnych, tłumaczy ustnych i terminologów. Do grupy należy ponad 100 stowarzyszeń zawodowych i instytucji szkoleniowych, reprezentujących ponad 80 tys. tłumaczy z 55 krajów. Celem federacji jest promowanie profesjonalizmu w reprezentowanych zawodach. Zrzeszenie powstało z inicjatywy Pierre'a-François Caillé (Fédération Internationale des Traducteurs) w 1953 r. i ma siedzibę w Paryżu. FIT monitoruje rynek usług tłumaczeniowych organizując m.in. webinaria dotyczące sytuacji tłumaczy prawniczych (jako FIT Legal Task Force).

Działania podejmowane przez FIT EUROPE monitorujące zmiany zachodzące w odnosnych przepisach Unii Europejskiej, koncentrują się na obronie interesów branży tłumaczeniowej w Europie, ze szczególnym uwzględnieniem ich sytuacji spowodowanej gwałtownym rozwojem tłumaczenia maszynowego i systemów sztucznej inteligencji, stosowanych zarówno do tłumaczeń pisemnych, jak i ustnych. FIT EUROPE złożył do Komisji Europejskiej skargę dotyczącą stosowania praktyk nieuczciwej konkurencji związanych z korzystaniem i wdrażaniem zautomatyzowanego narzędzia o nazwie eTranslation, które od maja 2020 roku jest dostępne za pośrednictwem Komisji Europejskiej dla wszystkich europejskich małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP).

Jednak sytuacja FIT EUROPE jest szczególna z powodu złożonych relacji faktycznych i prawnych łączących go z FIT MUNDUS, co znacząco wpływa na skuteczność działań podejmowanych przez FIT EUROPE. Wystąpienie przedstawi te działania w kontekście wymienionych relacji z uwzględnieniem wyników Kongresu Światowego FIT w Genewie zaplanowanego na wrzesień 2025 roku.

WARUNKI UCZESTNICTWA

KONFERENCJA JUBILEUSZOWA

Polskiego Towarzystwa Tłumaczy Przysięgłych
i Specjalistycznych TEPIS
organizowana we współpracy
z Dyrekcją Komisji Europejskiej ds. Tłumaczeń Pisemnych

Konferencja PT TEPIS 2025 przygotowana we współpracy z Dyrekcją Komisji Europejskiej ds. Tłumaczeń Pisemnych odbędzie się w trybie stacjonarnym w dniach 11-12.10.2025 r. Miejscem obrad będzie sala konferencyjna Instytutu Historii im. Tadeusza Manteuffla Polskiej Akademii Nauk przy Rynku Starego Miasta 31 w Warszawie.

Udział w Konferencji TEPIS 2025 jest bezpłatny i jest możliwy tylko dla członków PT TEPIS. Ze względu na ograniczoną liczbę miejsc zwracamy się z uprzejmą prośbą o rejestrowanie się **wyłącznie w przypadku rzeczywistego zamiaru uczestnictwa.** Zgłoszenia składane „na zapas” mogą ograniczyć możliwość udziału innym osobom zainteresowanym Konferencją. W przypadku rezygnacji z udziału w konferencji – prosimy o bezzwłoczne przekazanie informacji do Biura PT TEPIS. Zwolnione miejsca zostaną ponownie dodane do e-sklepu. Dziękujemy za zrozumienie oraz poszanowanie zasad organizacyjnych.

Zapisy rozpoczną się przez e-sklep 3 września 2025 r. - osobno na każdy dzień Konferencji oraz na wydarzenia towarzyszące:

Opcja dodatkowa 1: W piątek, 10.10.2025 r. o godz. 17.00 zapraszamy na dwugodzinny „Spacer po Starówce”. Zapisy do 1.10.2025 r. przez e-sklep. Liczba miejsc jest ograniczona, decyduje kolejność wpłat. **Koszt: 40 zł/os.**

Opcja dodatkowa 2: W sobotę, 11.10.2025 r. o godz. 18.30 zapraszamy na jubileuszową kolację integracyjną w restauracji w Pałacu Kazimierzowskim na Kampusie Uniwersytetu Warszawskiego (ul. Krakowskie Przedmieście 26/28). Zapisy do 1.10.2025 r. przez e-sklep. Liczba miejsc jest ograniczona, decyduje kolejność wpłat. **Koszt: 200 zł/os.**

XXXIX Warsztaty Przekładu Specjalistycznego (online)

W dniach 13-17.10.2025 r. (poniedziałek – piątek) popołudniami zapraszamy na XXXIX Warsztaty Przekładu Specjalistycznego online w sekcjach tłumaczeniowych oraz w sekcji audiowizualnej.

1. Udział w Warsztatach jest odpłatny, a wpisowe obejmuje uczestnictwo w jednej wybranej sekcji tłumaczeniowej (lub audiowizualnej) – istnieje możliwość wykupienia dostępu do kolejnej sekcji.
2. UWAGA! Każdego dnia warsztaty w dwóch sekcjach odbywają się równolegle, dlatego przed decyzją o zakupie dodatkowej sekcji prosimy o zapoznanie się ze szczegółami programu. Warsztaty nie są nagrywane, a uczestnictwo jest możliwe wyłącznie na żywo.
3. Zakup „biletów” w e-sklepie TEPIS jest możliwy od piątku, 5.09.2025 r.
4. Członkowie TEPIS-u, którzy opłacili składki członkowskie (w tym za rok bieżący), po zalogowaniu się automatycznie otrzymują rabat.
5. W przypadku pytań, problemów z logowaniem lub zakupem dostępu do Warsztatów Przekładu Specjalistycznego prosimy o kontakt: tepis@tepis.org.pl.

WPISOWE	Członkowie PT TEPIS oraz studenci i słuchacze studiów translatorycznych	Członkowie innych stowarzyszeń tłumaczy	Osoby niezrzeszone
Warsztaty Przekładu Specjalistycznego (13-17.10.2025 r.) • udział w jednej wybranej sekcji tłumaczeniowej (lub audiowizualnej) online • materiały konferencyjne udostępnione przez prelegentów	200 zł	300 zł	400 zł
• udział w warsztatach w dodatkowej sekcji tłumaczeniowej (lub audiowizualnej)	100 zł	150 zł	200 zł

Terminy sekcji (godziny ok. 17-21)		
13.10.25 (poniedziałek)	Sekcja angielska	Sekcja czeska
14.10.25 (wtorek)	Sekcja włoska	Sekcja ukraińska
15.10.25 (środa)	Sekcja hiszpańska	Sekcja rosyjska
16.10.25 (czwartek)	Sekcja niemiecka	Sekcja francuska
17.10.25 (piątek)	Sekcja AV	Sekcja orientalna